

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/297/2018
Identifikačné číslo spisu: 3509202495
Dátum vydania rozhodnutia: 15.12.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Lubor Šebo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:3509202495.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu U. J., bytom v O., J. W. XX, proti žalovanej SATC, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Bosákova 3, IČO: 36 266 965, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Rubikon Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Baštová 343/5, IČO: 47 253 185, v mene ktorej koná konateľ a advokát Michal Janeček, o neplatnosť skončenia pracovného pomeru a iné, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 7C/138/2010, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 23. januára 2018 sp. zn. 5Co/479/2015 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 2. júla 2015 č.k. 7C/138/2010-268 v spojení s opravným uznesením z 25. augusta 2015 č.k. 7C/138/2010-316 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že okamžité skončenie pracovného pomeru zo 6. marca 2009 je neplatné a náhrady škody. Zároveň žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov právneho zastúpenia. Súd prvej inštancie rozhodol opätovne po tom, čo bol jeho prvý rozsudok z 27. októbra 2011 Krajským súdom v Bratislave zrušený a vrátený. Súd prvej inštancie konštatoval, že predmetné okamžité skončenie pracovného pomeru bolo riadne odôvodnené a doručené žalobcovi v zákonnej lehote. Žalovanou vytykané absencie žalobcu boli v konaní preukázané a neobstojí tvrdenie žalobcu, že v uvedené dni nemal absenciu z dôvodu, že charakter jeho práce je práca v teréne a preto sa podľa žalobcu nemusí dostaviť na pracovisko. Súd prvej inštancie konštatoval, že sám žalobca v konaní potvrdil, že pracoval pre inú firmu - SATC Distribution, a to na pokyn svojho zamestnávateľa. V konaní sa však nepreukázalo, že mu zamestnávateľ udelil takýto pokyn. Z týchto dôvodov, pokiaľ žalobca v mesiaci január, február, v dňoch, ktoré sú uvedené v okamžitom skončení pracovného pomeru zo 6. marca 2009, vykonával prácu pre inú firmu, a nie pre svojho zamestnávateľa, s ktorým mal uzavretú pracovnú zmluvu, tak v tieto dni mu zamestnávateľ právom vykázal absenciu, čo je podľa súdu prvej inštancie dôvodom okamžitého skončenia pracovného pomeru. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že okamžité skončenie pracovného pomeru zo 6. marca 2009 bolo dôvodné, spĺňalo zákonom stanovené

náležitosti a je platné. Súd prvej inštancie mal za to, že obchodné prepojenie alebo spolupráca medzi žalovanou a spoločnosťou SATC Distribution. s.r.o. nebola žiadnym spôsobom preukázaná.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 23. januára 2018 sp. zn. 5Co/479/2015 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru zo 6. marca 2009, doručené žalobcovi 10. marca 2009, je neplatné. V časti týkajúcej sa náhrady mzdy rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že s ohľadom na tvrdenia žalobcu, že v uvedených dňoch vykonával úkony súvisiace s ukončovaním distribúcie diaľničných nálepiek za r. 2008 i s ich distribúciou na r. 2009, bola pre posúdenie opodstatnenosti žaloby rozhodujúcou otázka, či tieto činnosti boli vykonávané v rámci aktivít žalovanej, teda na základe uzavretej pracovnej zmluvy. Podľa názoru odvolacieho súdu na vyriešenie tejto otázky je potrebné prihliadnuť komplexne na okolnosti prípadu, vrátane pozície žalobcu u žalovanej v občianskom združení. Uviedol, že podľa záveru súdu prvej inštancie i stanoviska žalovanej nebol preukázaný vzťah medzi SATC Distribution s.r.o. a žalovanou, v dôsledku čoho činnosť žalobcu, týkajúcu sa odovzdania prevzatých diaľničných nálepiek za r. 2009 tejto spoločnosti, nemožno považovať za výkon práce pre žalovanú a plnenie pracovných povinností v zmysle uzavretej pracovnej zmluvy. Odvolací súd sa s týmto názorom nestotožnil, berúc do úvahy predovšetkým skutočnosť, že žalovaná je obchodná spoločnosť založená občianskym združením SATC za účelom plnenia jeho úloh, ďalej totožnosť (personálne prepojenie) štatutárnych zástupcov, osoby konateľa žalovanej a prezidenta občianskeho združenia, ako aj s ohľadom na nespochybniteľnú spoluprácu medzi SATC, o.z. a spoločnosťou SATC Distribution s.r.o. (mandátna zmluva z 15. decembra 2008) v oblasti, v ktorej vykonával žalobca pracovné povinnosti pre žalovanú. Odvolací súd dospel k záveru, že je zrejmé, že pokiaľ žalobca okrem ukončovania emisie za rok 2008 vykonával i úkony súvisiace s distribúciou diaľničných nálepiek na rok 2009 pre SATC Distribution s.r.o., išlo o činnosť v rámci pracovných povinností žalovanej, ktorej zriaďovateľ mal v uvedenom období (do 10. júna 2009) uzatvorenú dohodu o spolupráci s touto činnosťou. Z hľadiska posúdenia plnenia pracovných povinností žalobcu je podľa odvolacieho súdu bezpredmetné, že žalovaná a združenie SATC sú dva samostatné subjekty práva. Činnosť združenia je ťažko oddeliteľná od činnosti žalovanej z dôvodu personálneho prepojenia oboch subjektov i so zreteľom na zmluvu o spolupráci medzi nimi. Odvolací súd konštatoval, že napokon samotná žalovaná dostatočne oba subjekty nerozlišovala, keď napr. plnomocenstvo na zastupovanie v tejto veci bolo pôvodne udelené občianskym združením a v zmluve o spolupráci s ITALMARKET SLOVAKIA sa označil len ako SATC, za použitia pečiatky o.z., bez bližšej špecifikácie právnej formy, avšak s uvedením identifikačného čísla žalovanej.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) a ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP). Žalovaná v dovolaní uvádza, že uvedené názory odvolacieho súdu nekorešponujú so zisteniami súdu prvej inštancie, odvolací súd neuvádza, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil. Namieta nesprávne skutkové zistenia a z nich vyvedené nesprávne právne závery. Právne posúdenie vecí spočívajúce v tom, že okamžité skončenie pracovného pomeru je neplatné, napriek tomu, že žalobca sa venoval činnostiam v prospech inej právnickej osoby, o ktorých sa bez akéhokoľvek primeraného dôvodu domnieval, na základe vlastného uváženia, že sú plnením pracovných povinností, a to v rozpore s priamymi pokynmi zamestnávateľa, jeho vnútornými predpismi, za použitia pracovných pomôcok žalovanej, spôsobom, že porušil mlčanlivosť o pracovných záležitostiach zamestnávateľa (o jeho odberateľských a dodávateľských vzťahoch) tak, že žalovaná ako zamestnávateľ prišla o zákazníkov a bola jej spôsobená škoda, považuje žalovaná za nesprávne. Navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, že návrh žalobcu o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru sa zamieta.

4. Žalobca vo vyjadrení k podanému dovolaniu žiadal dovolanie odmietnuť a súhlasil s právnym posúdením odvolacieho súdu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že

dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné odmietnuť.

6. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

8. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Pokiaľ žalovaná v dovolaní uvádza, že uvedené názory odvolacieho súdu nekorešpondujú so zisteniami súdu prvej inštancie, zároveň, že odvolací súd neuvádza, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, možno v zmysle ustanovenia § 124 CSP vyvodiť z obsahu dovolania, že namieta aj porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

12. Na to, aby mohlo dôjsť ku konštatovaniu zaťaženia konania pred súdom vadou v podobe porušenia nesprávnym procesným postupom súdu práva strany sporu na spravodlivý proces, musí byť dana jednak príčinná súvislosť medzi nesprávnym procesným postupom súdu a upretím strane sporu niektorého z jej prínaležiacich procesných práv, okrem toho tu však musí byť aj za koncom predpokladaná intenzita zásahu do práv, odovodňujúca záver, že nebyť takehoto zásahu, strane sporu by sa dostalo možnosti uplatniť tie argumenty alebo námietky, ktoré pre nenaležitý postup odvolacieho súdu (resp. aj súdu prvej inštancie) museli byť uplatnené až dovolaním.

13. V prejednávanej veci neslo podľa dovolacieho súdu usúdiť na splnenie žiadnej z takýchto podmienok. Procesný postup nemožno vykladať extenziívne - jeho vzťahovaním aj na faktickú meritočnú rozhodovaciu činnosť súdu (stanovisko občianskoprávneho kolegia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 2/2016, podľa ktorého nepreskumatelnosť rozhodnutia zakladá tzv. zmatocnosť vady, ktorá tvoriacu súčasť § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. len výnimocne).

14. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu. V posudzovanom prípade je dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd, aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Odvolací súd doplnil a zopakoval dokazovanie, z jeho rozhodnutia je zrejmé, z akých dôkazov vychádzal. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľa.

15. Zároveň dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1Cdo/85/2010, 2Cdo/29/2011, 3Cdo/268/2012, 3Cdo/108/2016, 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011, 7Cdo/38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

16. Žalovaná tak neopodstatnene namieta existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

17. V danom prípade žalovaná vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (písm. a/) a je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. c/).

18. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

19. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

20. V zmysle zákonných ustanovení dovolací súd môže len konštatovať, že výsledok posúdenia

prípustnosti dovolania je teda podmienený tým, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky. K uvedenému dovolací súd poznamenáva, že otázka relevantná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

21. Dovolací súd sa preto vzhľadom na uvedené najskôr zaoberal tým, či sú splnené predpoklady prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

22. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017).

23. Pokiaľ dovolateľ v podanom dovolaní nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú súdnu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch a domnienkach (o tom, ktorú právnu otázku a ktorú rozhodovaciu prax mal dovolateľ na mysli), v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo byť neefektívne a nedosahujúce zákonom určený cieľ. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (pozri Števcík M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382, tiež komentár autorov Edmund Horváth a Andrea Andrášiová k Civilnému sporovému poriadku a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/28/2017, 4Cdo/58/2017, 4Cdo/125/2017).

24. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP ako už bolo vyššie uvedené, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine, atď.), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov odvolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu“ [vyjadrenej predovšetkým v rozhodnutiach alebo stanoviskách najvyššieho súdu, ktoré sú publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ale tiež opakovane vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu nespochybnil názory obsiahnuté v rozhodnutí dosiaľ nepublikovanom (porovnaj napríklad sp. zn.

3Cdo/158/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 6Cdo/129/2017, 8Cdo/33/2017). Na uvedené nadviazal aj judikát prijatý na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu dňa 9. októbra 2018, ktorého právna veta znie: „do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986" (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/29/2017 z 24. januára 2018).].

25. Osobitne významným znakom otázky relevantnej v zmysle § 421 ods. 1 CSP je jej zásadný právny význam. Aj za účinnosti nových civilných predpisov je opodstatnené konštatovanie, že otázkou zásadného právneho významu je otázka, ktorá je významná nielen pre tú-ktorú prejednávajúcu právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov Slovenskej republiky (por. sp. zn. 1Cdo/132/2009, 2Cdo/71/2010, 3Cdo/51/2006, 4Cdo/151/1998, 5Cdo/1/2010, 7Cdo/117/2011). Zásadný právny význam otázky, ktorú má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je daný zámerom prispieť k zjednocovaniu (a zjednoteniu) rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky.

26. V neposlednom rade treba uviesť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP je relevantná len otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky vyššie uvedené znaky. Ak z týchto znakov chýba čo i len jeden, nemôže byť dovolanie procesne prípustné.

27. Žalovaná, zastúpená advokátom, v dovolaní na preukázanie svojho tvrdenia, že odvolací súd sa pri riešení rozhodujúcej právnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu o relevantnej právnej otázke poukazuje na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/122/2015, 5Cdo/74/2008 a 2Cdo/314/2009, ktoré posudzujú hmotnoprávne podmienky pre okamžité skončenie pracovného pomeru, pričom jednak neuvádza, v čom sa mal odvolací súd odkloniť o d uvedených rozhodnutí dovolacieho súdu a či sa vôbec od týchto rozhodnutí odklonil, ale hlavne právnu otázku neformuluje. Žalovaná namieta a oponuje záveru odvolacieho súdu o zistených skutkoch a záveru odvolacieho súdu o neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru. Výtýka odvolaciemu súdu nenáležitú zistenie skutkových okolností významných pre správne právne posúdenie veci, kritizuje správnosť jeho právnych úvah a záverov, prípadne neopodstatnenosť jeho konštatovaní. Zo strany dovolateľky ide o spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a kritiku toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu otázky, či výkon práce žalobcu pre spoločnosť SATC (ne)možno považovať za výkon práce pre žalovanú a plnenie povinností v zmysle pracovnej zmluvy, či teda išlo o činnosť v rámci pracovných povinností žalovanej, čo významovo nezodpovedá kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Uvedené rozdielnosti názorov vyplývajú predovšetkým z vykonaného dokazovania a spočívajú na skutkových záveroch, takto zistený a dokazovaním ustálený skutkový základ sporu (resp. takto vyriešené otázky skutkovej povahy) nemožno v dovolacom konaní úspešne spochybňovať v rámci podaného dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP.

28. Žalovaná tak dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nevyvedie spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP. Nie je totiž možné argumentovať tým, že odvolací súd sa pri riešení právnej otázky, od ktorej záviselo jeho rozhodnutie, odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu bez toho, aby túto právnu otázku konkrétne vymedzil.

29. Vzhľadom na dovolacie námietky žalovanej týkajúce sa nesprávneho (nenáležitého) zistenia skutkového stavu v súvislosti s okamžitým skončením pracovného pomeru so zamestnancom (žalobcom) zamestnávateľom (žalovanou), resp. porušeniami pracovnej disciplíny, ktoré mali predmetné okamžité skončenie pracovného pomeru založiť, či (ne)vykonania, resp. vyhodnotenia dokazovania, dovolací súd akcentuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nepredstavuje taký opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací

súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - vid' ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie (okresného a krajského súdu), ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017, aj rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 465/2017).

30. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je napokon relevantná právna otázka, ktorá už bola dovolacími senátmi riešená, pri jej riešení sa ale vyskytla nejednotnosť navonok prejavená v prijatí odlišných právnych názorov. Najvyšší súd pri rozhodovaní vo veci sp. zn. 8Cdo/78/2017 konštatoval, že dovolateľ je „povinný dovolací dôvod vymedziť označením rozhodnutí odvolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iné právne závery)", pričom obdobný záver vyslovil najvyšší súd aj v ďalších svojich rozhodnutiach (3Cdo/87/2017, 4Cdo/14/2017, 6Cdo/185/2016, 8Cdo/141/2017).

31. Vo vzťahu k namietanej rozdielnej rozhodovacej praxi v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ CSP najvyšší súd uvádza, že žalovaná nekonkretizovala právnu otázku ani neoznčila konkrétne rozhodnutia odvolacieho súdu vyjadrujúce právne názory, v ktorých by dovolací súd rozhodoval rozdielne.

32. Nesúhlas žalovanej s právnym posúdením a postupom odvolacieho súdu nie je spôsobilý založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017).

33. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovanej v časti, v ktorej namietala vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné a v časti, v ktorej namietala nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP, odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP ako dovolanie, v ktorom dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

34. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

35. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.